

درگاه

اون بش کونده برنشر اولنور

• ایلول ۳۳۷

نومرو : ۱۰

برنجی سنه : برنجی جلد

صناعت

(مایه)

مقدمه

فرانسه نك (مودون = Moudon) ناحیه سته تابع (وال فلوری = Val Fleury) قریه سنك فونسه بر هیئت بدیهه انشاآت، بر تیه بی تنوع ایچکده در. بونالرك بر صناعتکاره عائداولدفلرخنی انسان در حال کشف و تخمین ایدر، چونکه انظار بی تسریع و تفریح ایدیورلر. فی الواقع « ثوکوست رودن » ایشته بوموقده اختیار اقامت ایتمش ایدی.

اون اوچنچی لوی اسابونده اوله رق قیرمزی طوغله و کسمه طاشلرله انشا اولنمش و یوکسک برچانی ابله تجهیز ایدلش برکوشک، اولک اقامتکامی ایدی. بونک یاقی باشوده، مدورالشکل اولان واولک طرفنده سئون وکولردن مرکب بررواق حاوی بولنان کنیش بر بنا کوریلورکه بو بنا، ۱۹۰۰ سنه سنده

بارسده وقوع بولان عمومی سرکیده (آلا) کوریلنک کوشه سنده مرکوز وومی الیهک آثار خصوصیه سی جامع ایدی. اوزمان بک خوشنه کیتیش اولدنی ایچون اونی بو یکی موقده تکرار انشا ایتدیردی و صناعتکاره اتخاذ ایدی.

برآز دها ایلریده و تیه بی اوقفده تحدید ایدن دیک یاماجک بجهون کنارنده اون سکنجی عصره عائد برقصر، دها طوغریسی یالکز بر وجهه قصر موجوددرکه بوده ایشلنمش دمیردن مصنوع بر بارملانی احتوا ایدن بر (فرونتون) له یعنی مثالی بر جبهه ابله مجهز مختشم برمدخلین عبارتدر.

بئون بومتنوع انشاآت، روحنواز بر بانجه نك ایچندن بوسلمکده در.

موقع، هیچ شبهه سز، پارس جوارینک اک جاذبه دار اولانلردن بریدر. طبیعت اونی ذاتاً بیوک بر طرافت و ملاحظت ابله ترسیم ایتمش، بورایه یرلشن هیکل تراش دخی اوتوز سنه ی متجاوز بر زماندن بری بوموقع دلارای کندی ذوق سلیمنک الهام ایتدیکی بئون کوزللاکارله دوناعش ایدی.

ضیادار برمایس کوننک آقشامنده، وکاشانه سنك کائن اولدنی جاذبه دار تیه به سایه انداز اولان آغاچلرك آلتنده (رودن) ابله کزیور ایدک. صناعت حفته کی مطالعاتی کندی آغردن یازمق آرزوسنده بواندیمی بیان ایتدم. تبسم ایتدی:

— نه قدر غریبسکیز! دیدی. دیمککه سز حالا صناعته علاقه دار اولیورسکیز. آرتق زمانزده بونکله اشتغال ایدیلیورمی یا؟ بونکون

[۱] درگاه: نوسر، ۹.

صناعتکارله اولنری سسوه نلر عادتاً حیوانات مستحاطه تأثیر بی اجرا ایتکده درلر. «مه غانه یوم» ویا « دیسلو دوکوس » کبی جنسی چوقدن منقرض و آنجیق مستحاطانی موجود عظیم الجثه بر حیوانک پارس سواقلرنده طولاشدیفنی بر کره تصور ایدیکنز. ایشته معاصر لرمزک اوزرنده شیه سز بز بو تأثیری حصوله کتیرمکده بز.

دور حاضر، مهندس لرك و فابریقه طورلرك

دوریدر، صناعتکارلرك دکل! معیشت حاضرده انسانلرك بونکون آزادینی شی، انتفاعدر، فائده در. حیالک یالکز ماده اصلاحنه صرف اقدام اولیور. انسانلرك تعدییه سی، اکسایسی، تقنی خصوصنده علم، هر کون یکی اصولالراحاد ایدیور، بک چوق کیمسره ساخته حظوظات الفا اتمک اوزره فنا محصولاتی اوجوز اوجوز اعمال ایلیور: واقعا بئون احتیاجاتمک تطمینی امرنده حقیقی تکمیللر دخی وجوده کتیرمیور دکل!

فقط ذهن، فقط فکر، فقط خیال؟ آرتق اونک بجنی بیله اولیور. صناعت بولمشدر. بیلکیز که صناعت، مراقبه واستعرا قدر؛ طبیعت نفوذ ایدن وبالذات اونده مندمج فکری کشف ایلین مسکروه نك طویدینی انشراحدر. کاشانده هر شینی آجیق کورن و کورنیکنی ده کندی طرز ادراکله تنویر ایده رلک اونی جانلا. ندران ذکانه حس ایتدیکی شطارتدر. صناعت انسانک اک علوی وظیفه سیدر، زبرا جهانی آکلامسه واونی آکلامغه چالیشان فکرك فمالیتدر.

لکن بو کون بشریت صناعتدن صرف نظر ایدم بیله جکی اعتقادنده بولیور. آرتق تعمیق فکر اتمک، درین درین تماشا اتمک، تخیل

ایتمک ایسته میور: جسماً و مادهً تلذذ اتمک ایستور. یوکسک ودرین حقیقلره قارشى لاقیددر. مشتهیات جسمانیه سی تطمین اتمک اوکا کافی کیور. خلاصه بشریت حاضرده بیمانه در: اولیه اولدینی ایچونده صناعتکارله هیچ اهمیت ویرمه مکده در.

صناعت، همده ذوق سلیمدر. صناعتکارک اله آلدینی کافه اشیا به قلبنک انعکاسیدر. ایستر خانه، ایستر اشیا بیته اوزرنده روح بشرک ایتسامیدر... انسانلره خدمت وفائده سی اوله بیله جک بئون اشیا به الحاق ایدیلان جاذبه فکرو حسددر. فقط معاصر لرمز ایچنده عجباً ذوق سایمه موافق بر طرزده اسسکان اتمک وینه اوله جبه بر بویله به مالک اولمق لرومنی حس ایدن قاج کیشی وار؟ اسکیدن فرانسه ده صناعت هر

طرفده موجود ایدی. اورتیه صنف اهالینک اک کوچوکاری، حتی فرانسه نك کویلیاری بیله آنجیق منظرده سی خوش اشیا قولانلرلردی. اسکمله لری، ماصه لری، تجربه لری، کوکوملری کوزل ایدی. بونکون ایسه صناعت، حیات بومیه دن طرد و اخراج ایدلشدر. لزوم وفائده سی اولان شینک کوزل اولمسنه حاجت یوقدر، دییورلر. آرتق هرشی چیرکیندر، هرشی بی اذعان ماکنه لرله علی العجله وظرافسندن معرا بر طرزده اعمال اولمقده در. الحاصل صناعتکارله دشمن نظریله باقمقده در.

آه! عزیزم (غزل)، دیمککه سز بر صناعتکارک تخیلاتی قید اتمک ایستورسکیز، اوله سی؟ طوریکیز، هله سزه بر باقیم: سز کرچکدن خارق العاده بتر آدم ایمشسکیز! دیمککه:

— بیلورم، زمانزده صناعت اهمیت ویراز اولدی. فقط نمی ایدرکه بو کتاب، بونکون جاری اولان افکاره قارشى بر اعتراض ماهیتنده واسون. نمی ایدرکه بزرک صداکرم معاصر غزی اوایندیرسون، ومیراث بیلرک الکابی قسمنک یعنی صناعت و کوزلاک عشق شدیدنک دوچار ضیاع اولفده بولمنه قارشى سسس چیسارما فله ایشلکارى جنایتی اولره آکلاسون!

جواباً (رودن) :

— الله ورسون ا دیدی .

صناعتگاه اتخاذ ایدلش اولان بنای مدورک
بو نیجه ایلرلرک . ستون صره لرلک تشکیل ایتدیکی
دهلیزده ، صنعت عتیقه به متعلق بر خیلی خاطرات
محفوظ بولمقدردر . نته کیم یاری اورتومش کوچوچک
بر (وهستال) * ، خرمانیسنه بورومش جدی
طوری بر خطیبات فارشیسنده موروپور ، بونلرک یقینده
بر پری عشق ، بر دکز جانوارنک اوزرنده طالانه
اوموروپور ، بوشکارلرک اورتیسنده ده (قورهنت)
نظامنده ویک جاذبه دار بر لطافتده ایکی ستونک

بنیه مرمردن اولان کوودلری مرکوز
بولور . ستون بو قیتمی بارجلرک بر آراده
مجموع بولایشی ایسه صاحب خانلرک قدیم
بونانستان ایله رومایه نه قدر صادق و مربوط
اولدیفته ولات ایدر .

درین بر حوضک کنارده ایکی کوزل
قوخی قوشی او بولمقدرد ایدیلر . بز کچرکن بو
قوشلر ، کردن طویلارنی اوزانه ق غلط
آمین بر فریاد قوباردیلر . بونلرک بو توحشی
بی ، شرجس قوشلرک ذکادن نه قدر شرم
بولدقارنی سولیکه سوق ایتش اولسی
اوزرنده (رودن) کولرک :

— او یله اما ، بونلرده خطوطک
ذکاسی وارکه اوده کافیدر ، دیدی .

اوتده بریده ، یاپراق ودالارک کولکلری
آلنده چیچک چلنکارلرک ویا تزیینات معماریندن
اولان ماندا ققارلرک مزین اسطوانوی الشکل مرمر
مذبحلر کوریلور ایدی . ژاپونیانک (صوفورا)
اسمنده بر نوع سرت آغاجنک زلفارلرک محاط بر
چارداغک آلنده باشسز کنج بر (میترا) * مقدس
بر بوغای قیران ایتکده ، بر قاچ بولک منتهی اولدینی
داثروی بر میدانک اورتیسنده ده بر (نوروس) **
بر آرسلان پوستی اوزرنده او بولمقدردر : وحوشی
تحت اقتیاده طونان بو پری بی اویقو منقاد ایتش !
بر آرهلق (رودن) :

— آنا رعیتقه هیکل تراشی به چایرک الک موافق
بر زمین و محیط تشکیل ایتدیکنی سزده تصدیق
ایدرسکنز یا ؟ دیدی . باقیکنز ، مستغرق نوم

[*] رومالارجه آتش الهیسی اولان « وهستا » نک
مذبحی اوزرنده کی آتش مقدسک کیجه وکوندوز اصلا
سونهسته اعتنا ایتک وظیفه سوله مکلف بولنان راهب لرک
اسمیدرکه بو راهب لر رومانک کبار عالیه لرته منسوب کنج
قیزلر میانده انتخاب اولور ایدی .

[للمترجم]

[**] اسکی دین مجوسیده پری نوره ویرمان اسمدر .

[**] اله عشقه یونانیلرجه ویرلش اولان اسمدر .

[للمترجم]

اولان شو کوچوچک (نوروس) انسانک بو
باغچه نک الهی دیه چکی کایور ، دکلی ؟ اولنک
طوبول اتی شو یارقلری مذول ونیم شفاف
سایه بانک عادتاً اشیدر . یونان قدیم صنعتکارلری
طبیعی اودرجه سه ورلر ایدی که اثرلری ، کویا
کندی محیط مخصوصلرنده ایش کبی ، درون
طبیعتده مستغرق بولورلر .

ایسته بو حالت فکریه جدأ قیده شایاندر .
بوگون علی المهاد هیکلاری بر باغچه ایتجنک اوباغچه بی

تزیین ایچون وضع ایدرلر : حالبوکه (رودن) بالکس
هیکلاری ترین ایچون بولری باغچه به برلشدیریور .
زیرا او صنعتکار ایچون طبیعت دائماً اکبر استاددر ،
تکمل بی پایاندر .

بنیه چاموردن مصنوع اولان و - یک لطیف
حوانات و نباتات مجریدن متشکل بر طبقه ایله مستور
اولسنه باقیورسه - قدر زیاده عصر لرجه قالش اولسی
محمل بولان اسکی بر یونان دستیس ، بر شمشیر
آغاجنه مستند اولدینی حالده زین اوزرنده موروپور
واوراده متروک قالش کی کورونور ، حالبوکه
بوندن ده ا لطیف بر منظره ارائه ایتسی قابل ذکادر :
چونکه طبیعتک ، انصای ذوق بدایه پوریدر .

دها ایلریده ، کوزل بر (وهنوس) کووده سی
کوریلور ، مهلری ، صیرنی اوزرنده دوکولتمش
بولان بر مندل ایله مستوردر . انسان ، بلا اختیار ،
بونک بر حسن عار و حجاب سوبقه بولیه جه اورتولش
اولدینی طن ایدر . حالبوکه سینی صاحب خانه بکا
ایضاح ایدرک :

— بو بزی هیکلک کوکسنه باغلاشیم محضا
شو قسمک کوزلک جهیتله وجودک اقسام
متباقیسنندن دها آشاغی اولسننددر ، دیدی .

بعده سورکوسنی آجدینی بر قبودن بی برسد
اوزرنه کوتوردی که ایسته اون سکنزنجی عصر اسلوبده
اولدینی اولیه بالئاسیه سولیکم قصرک وجهه سی
بوراده مؤسس ایدی .

یقیندن باقیلنجه بو علوی اثر معماری حقیقه
مهیدر : سکنز باصافق اوزرنه قورولش محتم بر
رواقدن عبارتدر . ستونلر مستند بولان مثالی جبهه نک
اوزرنه (آمور) * لرله محاط بر (تهمیس) * تحت
ایدلشدر .

دیدیکه :

— وقیله شوقصر دلارا ، جوارده بولان
بر تپه چکک یاماجی اوزرنده یعنی (ایسی) ده
بولیور ایدی . اوکندن کچرکن اکثریا اوکا
تقدیرایله باقاردیم . لکن کونک برنده عصره
مبایه جیلری کلوب بوراسنی صانون الدیلر
واونی هدم ایتدیلر .

بوشاده بر شعله حدت ، نکاهنی قطع وطن
ایدیور ایدی .
سوزینه دوام ایدرک :

— بو جزایرک ارتکاب اولدیفته شاهد
اولدیم زمان بنم فصل بر نفرت واستکرام
دویدیمنی تحیل ایده مزسکنز ، دیدی . بو
شعشعه پاش بنانی بیقعمق ! بو بکا عادتاً کوزل
بر کنج قیزک بوجایلر طرفدن کوزیمک اوکند
قارننک پارلمسی کی بر تاثیر اجرا ایتدی .

کوزل بر قیز «رودن» بولکلری درین
برصدای شفت ایله نالغظ ایدیورودی . انسان حس
ایدیورودی که کنج قیزک بیاض و متین وجودی اولنک
عندنده خلقتک اثر نفیسدر ، خارقه لرک خارقه سیدر .
ینه دوام ایدرک :

— مقدساته حرمتی اولمیان بو آدم لره لوازم
انشائی بی طاعتاملرینی واونلری بکا صاعملرینی
تکلیف ایتدم . موافقت ایتدیلر . ستون بو
طاشلری ، بورایه نقل ایتدیره رک اونلری ایی
کوتو تکرار جمع و ترکیب ایتک ایستدم . کور-
بیورسکنز یا ، واسفا ، شیمیدی به قدر یالکیز
بر دیوار چیقاره بیلدم .

فی الحقیقه کندیمی شدید بر حظ بدایه پرسی
بر آن اول استحصال ایتک ایستدیکی ایچون ، بنانک
ستون اقسامی عین زمانده انشا ایتکدن عبارت اولان
قاعدۀ عمومی و منطقیه به رایندن اجتناب ایتش ،
وبوسیله ده شیمیدی به قدر قصرینک یالکیز بر یوزنی

[*] اله عشق .

[**] معبوده هداالت .

ملکیت منظره لری

مغنی باغری

مدرس وادیلرند انجیر باغچه لری، کدیز قیلرند
اوزوم باغری بو ایکی نهر کناری ساکنلری شهر
ایله اووا، قصبه ایله کوی آره سنبده طاشنوب دوران،
مسعود بر کوچه قافله سی حاله قویمشدر .

بورالیرک برشهرده، برده باغلرند و باغچه لرنده
ایکی اوی وارد، بوتون بر قیش باغ «قوله» لری
و بوتون بر یازده شهر اولری خزنله، حسرتله صاحب لری
بکلرلر . «قوله لر» بر یازدها صفای عمرلره ملجا
اوله بیلمک ایچون بر قیش روز کارلره، باغورلره،
قارلره وسیلاره مقاومت ایدر .

«کون دونوی» قیشک بو آواره سی ایچون
بختک بارلادی ایلاک کوندر . اوکوندن صکره بوتون
کوکالر اوکا جوزیلر، شهر اولرینک اشیمایی اوکا
بولانیر و آرتق تا تشرناره، ایلاک صغوقلره قدر
بوتون بر یاز او «قوله ده»، او ایکی کوز اوطلای
صیفیه ده اکانه لر یاییلر . طانی کونلر کچر . قهقهه لر
کورلر .

بوکا مقابل کون دونوی وایلاک یوک آرابلرینک
قیر یولارنده کوروغسی قصبه ایچون قراقلق کجه لرک،
کیسه سز کونلرک، طانتیز ساعتلرک ایلاک آتیدر،
آرتق شهرلرک غایه لی آزالیر، سوقاتی آره لرنده کی
چوچق چغقلاری، قهوه لرنده کی طاولا یوللرینک
شاقیرتیلری باغ «قوله» لریندن، باغ یوللریندن و آسمه
آره لریندن چغقه باشلار . اولر بوش «هانای» لر سسز،
دکانلرک چوغی قیالیدر . بو عادت و بو کوکو بالکن
برلی خافده دکادر . بورالره کوب یراشنلره مأمورلره
بو حاله در . ایلاک سنه سی دکاسه بیله ایکنجی سنه
اونلر ایچون ده کون دونومنده بر باغه طاشنوق و قاسم
یاقلاشیرکن شهره دونک عادت اولور . اونلرده طبق
برلیرکی باغ لافی ایتمکدن، اوزوم ویکمز قوقوسی
قوقلامدن خط ایدر .

یاز صوکیاه، صوک بهارده مغنیسایه اوغرایان
یجه یولیار بیلیرم که برکون ایچنده بلکه اون دفعه
حیرتله یوزمه باقهرق بو شهرک خلق نرده در...؟
دیهه صودیلر .

اوت ! بو شهرک خلق نرده...؟ قصبه به برحالی
اولدی...؟

خابر ! بو خاق شهرک صیباغندن، توزندن
و اوزوتوسندن قاجدی . رزقی دهوشیرمک ایچون
باغله کیندی . آسمه آره لرینه صوقولدی . باغ
«قوله» لرینک سیرین کولکسه سنه صیفیدی . باغ وقتنده
باغ ملککلرینک ساکنلری کوزلری کونشدن چوق
اول آجار، اونلر ایچون کون هان خنله باشلار .
خنله برابر شهرله باغله آره سنبده انساندن، یورین
بر زنجیر پیدا اولور . بو زنجیری یایانلر، قادین،

شعر

بولده مصراعلر

گوکاره گجه لر قاناد کرنجیه
هرگونک صوگنده چیقان سرنجه
روزگارله برابر دوشهرم یوله ...

عصیانلی شمشکل گجر قانمن
بن دالمین گزدرکن بعضی یانمن
ایکی آشن قارالتی گچسه قول قوله .

حسرتله یاشارکن خیالده سز
داها چوق کدرلی، داها نشسته سز
بولورم دایما غرونی یوله .

دیسیمده : «ای گوکل، دردگی کیزله !»
بیاسه کیز، هر آقشام دوشونجه کیزله
نه مظلم ساعتلر گجر بو یوله ...

طاشلره چارپارکن یورغون آدیملر
آغاچلر، فنه لر، لوش قالدیرملر
طانیرلر بو وقت یوله گزهن کیم ؟

ایچمدن برصدا دیرکه : «بردوشون،
بیلمدن نه یویوک درده دوشمشک !
سودیکک قادین کیم، زوالی، سن کیم...؟»

نهایت، سوقاتلر کیسه سز قالیر،
اطرافه یوسبوتون گجه آچالیر
برکره گورمه دن سزی اوزاقدن .

گجه لر، روجه دولارده بردن
قاراقلق یولارده سوروکله نیرکن
تسلی اومارم بن آغلامدن ...

... ای، غمی قلبه دولارکن بیله
شفقتی بر آلت نوازشیله
آلتیه دوقونان سیرین گجه لر ...

کونلرجه، قلبنه کوچوک بر دنیا
گیرمه دن یاشایان برزوالی
باری سز تسلی ویرک... گجه لر،

قاراقلق گجه لر، دهرین گجه لر ...

۲۹، تموز، ۱۳۷۷

نجم الدین خلیل

اتمام اغتش ایدی . انسان بر آرز ایلر یلیده مدخلک
بارمقانی آراسندن ایچری به طوغری باقارسه آغیق
دوولش طویراق، و یونک اوستنده تکرار انشایی
منصور اولان بشانک پلاتی مین طاش صره لری
کورور . تماشایه مخصوص بر قصر !... صنعتکار
قصری !

برآره ات دیدی که :

— طوغریسی شو اسکی معمارلر بیوک
آدملر ایتمش !... علی الخصوص انسان اونلری
بوکونکی خلف نالایق لری ایله مقایسه ایدمک
اولورسه !

بونی دیمکله بنی، تراچه اوزرنده شو کارکیر
بنا قسمک اک کوزل بر شکله کورولسته مساعد
اولان بر نقطه به طوغری چکدی، و :

— باقیکنز، شو ظریف شکل، کموش
کی اولان سما اوزرنده نه قدر آهنگله ارتسام
اندیسور، و آلت طرفزده آچیلان کوزل وادی یده
نه قدر جرأله حاکم بولنیور !

دیدی، و در عقب وجد و حاله طالیدی، آبد
ایله بتون منظره طبیعه ده عاشقانه بر باش ایله
احاطه به قویولدی .

بولدیمز بوکسک موقعدن نظر، واسم برفضایه
شامل اولور ایدی . اوتده، یوکسک قواق آغاچلری
صره لرینک منعکس اولدینی (سهن) نهری، کموش
رنکنده بیوک بر طوق رسم ایدرک متین (سهور)
کورپسینه طوغری قایوب کیدیور... ده اوزاقده
(سن-قو) نک ییشیل برصیرته طباشن بیاض قوله سی،
(سورهن) ک ماغیمی نلالی، خویا آلود سیسارک مهم
بر شکله کوستردیکی (مون واله ریه ن) تیه سی
بولنیور .

صاغده ده پارس، او جسم پارس، اوزاقدن
آووج ایچنه صیفه جق قدر کوچوک کورین حدسز
وحسابلر خانلر بیغنیسنی حدود آسمانه قدر اوزاتیور؛
اوبارس که صفانک، کدرک، قوای فاعله نک، اقصای
آمال کشمکشلرینک . متادیاً و قارمه قاریشیق ایچنده
قاینامده اولدقاری عظیم برطرف شکل بخینده تجسم
اغتش خارق الطبیعه و معلا بر منظره در !

وهمید

— مابعدی وار—

